

SLOVENSKI NAROD.

Nahaja vsak dan **svečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za **avstro-ograke** dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za **Ljubljano** s pošiljanjem na dom za vse leto 26 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za **tujo** dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za **oznanila** se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat. — Dopisi naj se izvole frankovati — Šokopisi se ne vračajo. — **Uredništvo in upravljenstvo** je v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravljenstvo pa v pritličju. — Upravljenstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Ponazorjeno številke po 10 h.

Uredništva telefon št. 34.

Upravljenstva telefon št. 35.

Shranite legitimacije za ožjo volitev!

Samoz en glas!

Včerajšnja volilna borba v Ljubljani je bila menda najljutješa, kar jih je kdaj bilo.

Narodno-napredna stranka se je borila na tri fronte.

Nasprotniki so se borili proti njej, kakor hudiči in porabili so vsa sredstva, da bi strmoljavili narodno-naprednega kandidata. Toda ves njihov trud je ostal brezuspešen, zakaj združenim sovragom se ni posrečilo, da bi storli moč naše stranke, ki je baš to pot pokazala, da je ni v Ljubljani stranek, ki bi se glede moči dala četudi zdaleka primerjati z njo.

Uspeh, ki si ga je izvojevala po ljudi včerajšnji borbi, je naravnost velik, ak se upošteva, da so se združili proti nji trije sovragi, ki so postavili zadnjega moža na volišče in izkoristili vsa dovoljena in nedovoljena sredstva, da podero narodno-naprednega kandidata.

Pri tem je pa še uvaževati, da sta se klerikalne in socialdemokratska stranka pred volitvijo ustili in bahali, kakor da bi imela vsaka izmed njih zase zagotovljeno pretežno večino in kdor je čital njiju glasili "Sovence" in "Rdeči Prapor", je moral priti do prepričanja, kakor da dominirajo v Ljubljani zgoj sami klerikalci in socialistični demokrati, dočim narodno-napredna stranka niti ne pride v poštev.

Včerajšnja volitev pa je pokazala, da je bilo nasprotniško besedičenje zgoj prazna baharija, slepilo, zakaj narodno-napredna stranka si je priborila nad klerikalno več nego 1000, nad socialnodemokratsko stranko pa več nego 2000 glasov večine.

Naravnost tragično je, ako je vkljub temu, s polnim pravom smemo trditi, sijajnemu uspehu prišlo do ožje volitve radi same enega glasa, toda ta navidezni neuspeh ni pripisovati toliko brezbrinosti naših somišljenikov, kakor v prvi vrsti onemu faktorju, ki je že od vsega začetka deloval prikrito sicer, a tem intenzivne na to, da bi zastopal belo Ljubljano v parlamentu klerikalec, oprodna dr. Šusteršičev. Menimo tu slavno našo vlogo, ki je v vsem in v vsem šla kot ponizna dekla na roko klerikalcem, in jih z vsemi močmi podpirala.

A navzlic temu se komplot proti narodno-napredni stranki ni posrečil, dasi so se proti nji zdržile in zaročile vse sile, da bi jo porazile.

Da pa je bilo mogoče odbiti naši združeni sovragovi, se je zahvaliti v prvi vrsti številnim našim pristašem, ki so z največjim navdušenjem šli v boj in stali za stranko kakor skala.

Starčki s snežnobelimi lasmi so hiteli z mladeničkim ognjem in plemenitim navdušenjem na volišče, da oddado svoj glas naprednemu kandidatu, županu Ivanu Hribarju, rodomlubi, ki jih je bolezen navezala na postelj, kakor ces. svetnik Ivan Murnik, zvest naš somišljenik ubogi

Pavšek, starosta slovenskih turistov blagi Kadilnik, so se dali pripeljati na volišče, da zadoste svoji narodni in strankarski dolžnosti. Čast in slava takšnemu bletsčemu rodomlubju in takšni zavednosti!

Ako bi se bili vsi mlajši somišljeniki v tisti meri zavedali svoje strankarske dolžnosti, kakor Murnik, Kadilnik in Pavšek, ki so podali naravnost sijajen zgled plemenitega, vse ovire zmagovljajočega rodomlubja, bil bi naš kandidat župan Ivan Hribar že zmagal pri prvem hodu brez ožje volitve in že včeraj bi bili slavili tisto zmagovalstvo, ki je nam zagotovljeno pri volitvi dne 23. maja.

Zato naprednjaki ponosno ponkoci glave in 23. maja vsi do zadnjega moža na volišče. Ožja volitev naj pokaže sijajno, da je in ostane Ljubljana stranek, ki bi se glede moči dala četudi zdaleka primerjati z njo.

Tolovajstvo v Bevkah.

V Bevkah pri Vrhniku se je minoli teden zgodilo pravo klerikalno tolovajstvo, ki kriči do neba po maščevanju.

Opisali smo že na kratko ta dogodek in orožniki so ga tudi naznali pristojni oblasti, a te oblasti se ne ganejo. Namesto, da bi bila oblast poslala orožnike in dala vkleiniti in v ječo odpeljati župnika Antona Poljšaka in njegove tolovaje, pusti te ljudi lepo na miru, dasi tretpečajo pred njih podivljnostjo vsi napredni farani boječe se, da se tudi njim kaj zgodi.

Kakor smo že poročali prišli so v Bevke kandidat Gruden, vrhniški župan Jelovšek, posestnik pl. Premerstein in idrijski mestni tajnik Novak v namen, da prirede v Bevkah shod. Prišli so v gostilno, pozdravili tamkaj zbrane goste, a o volitvi ni nihče izpregovoril niti besedice. Ker je zvonilo k maši, so z drugimi vred šli k maši tudi imenovani gospodje. Po maši je prišel zupnik in je povedal, da je župnik zaradi njih shoda nekaj označil z lece. Sklenili so, da naj shod ne bo v šoli nego v privatni hiši. Kmalu na to jim je prišel drug mož naznanih, da so ljudje šolo že zaklenili in nesli ključ župniku Poljšaku. Ta mož in tudi drugi so gospodom svetovali, naj sploh opuste shod, da ne bi kdo prišel v kako nesrečo, ker je župnik Poljšak za cerkvijo zbral ženske in otroke ter nekaj fantov, jih ščuje na vse načine in jih podučuje, kako naj shod razbijejo.

Naknadno se je izvedelo, da je župnik Poljšak z lece razglasil, naj se ljudje po maši zberi za cerkvijo, da se pomenijo, kako bodo storili z nameravanim shodom naprednjakov. Župnik je sam prišel na ta sestanek za cerkvijo in je hujškal in ščeval k hudodelskim nasilnostim, podučajoč ljudi, naj gredona napredni shod in naj ga skušajo na vsak način preprečiti. Učil jih je, naj store kar morejo in zlasti priporočal, naj to vse store ženske in otroci, češ, tem se ne bo nič zgodilo, moški pa lahko prišli v ječo. Župnik Poljšak — to priča ta njegov poduk — se je popolnom zavedal, da ščuje ljudi na hudodelstvo in

je torej premisljeno in name-noma uprizoril tolovajstvo, ki se je zgodilo.

Ko so Gruden, Jelovšek, plem. Premerstein in Novak izvedeli, kaj se pripravlja, jih je to potrdilo v sklepnu, da opuste vsak shod, saj bi to ljudi le razburilo in morda provzročilo celo kako nesrečo. Plačali so torej, župan Jelovšek je ukazal vpreči in z drugimi gospodi še pred vozom odšel domov.

Prisedši do šole oziroma do farovža, so naleteli na celo trumbab, otrok in fantov, ki so kakor besno tulili in začeli besno na rečene gospode metati jajca, polena, kamne in opeko. Jelovšek je od župnika nahujskano tolpo miril in svaril. Opozorjal je ljudi, kako divjaško hudodelstvo je, napadati mirne ljudi pri belem dnevu, a vse je bilo zastonj. Vedno gostejše soletelikamni, opeke in polena. Nevarnost je bila nepopisna. Jelovšek je vzliz tej nevarnosti vtrajal in miril ljudi, da bi jih zadržal na mestu in omogočil prijetljem odhod. Neprestano so leteli kamni, opeke in polena.

Gruden, Premerstein in Novak so hiteli iz vasi. Ko so prišli od šole na prosto, pričeli so moški z griča, ki je nad cesto, metati nanje težka polena in kamne. Bili so vsi trije v smrtni nevarnosti.

Župan Jelovšek jim je hitel na pomoč. Okrog njega so leteli kamni in polena, on pa je zopet a zamam svaril in miril ljudi. V tem je pridrla druga drhal, oborožena s koli in se zapodila na Jelovška in mu grozila da, ga ubijejo. Kakor biazni so ti ljudje vihteli nad Jelovškom svoje kolce, eden je že zamahnil in je le opustil svoj namen, ko ga je Jelovšek trdo prijel: Zakaj me hočeš ubiti?

Na ta način so se napadenci vedno v smrtni nevarnosti umikali kakih 400 metrovdaleč in vedno so podivljani ljudje metali za njimi polena, kamne in opeke. Konec farovža pa je na vrtu med ženskami in otroci stal prvozrečitelj tega tolovajškega napada, župnik Anton Poljšak, se veselo smejal in ploskal svojim razbojnikom, bedreč jih s tem k nadaljevanju, bedreč jih na nasilnost in naubo.

Ko je prišel voz, so tolovaji napadli tudi voz. Metali so kamne in polena na voz, na konje in na kočijaža ter na njegovega spremljevalca. Tolovaji so hoteli voz prekučniti in ga razbiti in samo odpori tujih ljudi, ki so bili pri maši, se je zahvaliti, da niso mogli izvršiti svojega hudoleskega namena.

Župnik Anton Poljšak pa se je tudi temu smejal in z veselim ploskanjem bedril svoje tolovaje. Kakor rečeno, so orožniki to tolovajstvo naznali pristojni oblasti. Ta pa se še ni ganila. Namesto da bi bili orožniki odgnali te tolovaje z župnikom vred v kriminal, se ti hudodelci doma nemoteno veselje svojega žalostnega junashča. Zakaj ni oblast storila svoje dolžnosti? Ali mar zate, da bi ti tolovaji ne izgubili volilne pravice?

Državnozborske volitve.

Gradec, 14. maja. V prvem okraju pride deželni odbornik Hofmann-Wellenhof v ožjo volitev s krščanskim socialistom dr. Orelo. V tretjem in četrtem okraju sta izvoljena socialna demokrata Resel in Pongratz. — V 5. okraju kmetskih občin (Marijino Celje, Bruck, Mürzzuschlag itd.) bo tudi skoraj gotovo potrebna ožja volitev med nemškim nacionalcem Fürstom in krščanskim socialistom Kunschakom. — V 8. okraju, kamor spada tudi Radgona, ima dosedaj nemški nacionalec Einspinner veliko večino. — V 10. okraju, ki obsegata tudi Gorenjo Radgono, Cmurek, Ptuj, Št. Lenart, Poberž itd. bo treba skoraj gotovo ožje volitev med nemškim nacionalcem Malikom in krščanskim socialistom Kremsarem. V Cmureku je dobil Malik 18, Kremsar 68, na Bregu pri Ptaju Malik 111, Kremsar 54, v Gornji Radgoni Kremsar 40, Malik 2 glasa. — V 19. okraju (Lipnica-Vildon) je zmaga zagotovljena baronu Morseju. Istotako je izvoljena v 21. okraju (Fürstenfeld-Feldbach) velika večina klerikalcu Wagnerju.

Dunaj, 14. maja. Izmed 33 dunajskih okrajev je znan izid v 29 okrajih. Izvoljenih je 19 krščanskih socialistov, 6 socialistov in 1 nemški naprednjak. V treh okrajih je treba ožjih volitev. Dr. Weis-kirchner je propadel. Med izvoljenimi krščanskimi socialisti so tudi dr. Lueger (dvakrat), princ Liechtenstein in dr. Gessmann; med sociálnimi demokratimi pa dr. Adler.

Linc, 14. maja. V 4. okraju (Steyr) je potreba ožje volitev med kandidatom nemške ljudske stranke Erbom in klerikalcem Kletzmayrom. — V 11. okraju je izvoljen dr. Ebenhoch.

Praga, 14. maja. Skoraj v vseh mestnih okrajih je treba ožjih volitev, in sicer v 16. praškem okraju med Mladočehom Fiedlerjem in socialistom demokratom Safrankom, v 5. okraju med Mladočehom Kaftanom in socialistom demokratom Susom, v Hebu med Schönerjancem dr. Jägrom in socialistom demokratom Müllерjem, v Marijinih varih med Vse-nemcem Schalkom in naprednjakom Bachmannom, v Trutnovem med nemškim naprednjakom dr. Ep-pingerjem in dosedanjim poslancom Wolfom.

Cernovice, 14. maja. V Radavcu je izvoljen dosedanjim nemško-napredni poslanec prof. Skedl.

Obstrukcija hrvatskih poslancev?

Budimpešta, 14. maja. Hrvatski poslanci so baje sklenili, da obstruirajo predloga o regulaciji plač in službene pragmatike železničarjev, ali pa odložijo mandate. V zadnjem slučaju bi se do izvolitve novih hrvatskih poslancev sploh ne moglo v parlamentu razpravljati o skupnih stvari. Ker je ogrska vlada izjavila, da hrvatskih železničarjev ne more izpolniti, nastala je tudi za ministra Josipovicha in bana Pejacsevicha nezdružljiva situacija. Za sedaj poskuša podban Ni-

količ doseči z vlogo nekak dogovor, a upanja je malo.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

Budapest 14. maja. Najprej se je sprejel v tretjem branju zakonski načrt o stavbi hiš za kmetske delavce, potem pa se je začelo razpravljati o ureditvi pravnega razmerja med kmetovalci in kmetskimi delavci.

Posl. Mezőffy (narodni socialist) je izjavil, da sedanji parlament ni poklican, ustvariti tega zakona. Šele parlament, ki bo izvoljen na podlagi splošne volilne pravice, bo poklican, rešiti to vprašanje. Sedanja predloga bi bila hudo breme za kmetske delavce.

Trgovinska pogajanja s Srbijo.

Dunaj 14. maja. Srbski ministri predsednik Pašić je izjavil, da bo nova avstro-ogrška pogodba napravljena na čisto kupčiški podlagi do ut des. Iz nove trgovinske pogodbe bodo izločene stare medsebojne prednosti za obmejni promet, ki so bile na korist srbskim kmetskim in avstro-ogrškim industrijskim produktom. Za srbski izvoz pride najbolj živila v poštev. Srbija ne bo zahtevala veterinarske konvencije, toda zahteva bo minimum za živilo, dočim zahteva Avstro-Ogrska maksimum. Za izvoz srbskega žita, sлив in drugih produktov ne pride več v poštev, temu izvaja te predmete v Belgijo in Anglijo. Nadalje je povedal Pašić, da kralj Peter obiše cesarja Franca Jožefa, kakor brž se sklene trgovinska pogodba.

Turški poraz.

Carigrad 14. maja. Nad 200 armenskih revolucionarjev je zbežalo na otok Astamar, odkoder so se uprli dvema turškim bataljonoma, ki sta bila na dveh ladjah. Prizadali so Turkom velike izgube, nakar so turške ladje iz daljave 8 kilometrov bombardirale otok.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 14. maja. Zaradi proti carju se je razkrila na ta način, da je neki zarotnik, član carske telesne straže, hotel nekega tovariša pridobiti za zaroto, toda ta je ostal veren ter je vse zarotnike ovadil policiji. Dosedaj so zaprli nad 100 oseb.

Danes se je praznoval 1. maj. V 236 tovarnah praznuje 93.097 delavcev.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. maja.

— Poslovanje volilnih komisij pri včerajšnji volitvi je bilo počasno, deloma vsled tega, ker je po zakonu procedura precej zamudna deloma vsled tega, ker so volilci tako silili, kdo bo prej glasoval. Pri nekaterih komisijah pa so bili tudi člani komisije krivi. Tako počasi in zasporno so poslovali, da je odšlo vse polno volilcev, ne da bi bili glasovali. Nekateri volilci so čakali po dve ur in dje, končno pa odšli — opravili pa niso volitve. Zasporno je v začetku poslovala komisija na Ledini, posebno počasno pa komisija v realki. Čez sto volilcev je odšlo, ker

niso v realki prišli na vrsto. Na vsak način je treba pri prihodnji volitvi napraviti barijere okrog komisij, na vsak način treba nastaviti protokoliste, ki znajo hitro pisati in na vsak način naj čitajo številke in imena gospodje, ki se jim ne dremjte.

— Dr. Ivan Šusteršič je človek, ki ne more drugačen biti, kakor podel. V dejanju je tak in tak je v besedah. Na ponedeljskem shodu v Unionu je brusil svoj jezik zaradi legitimacij, ki jih magistrat ni mogel dostaviti. Nikjer ni zaostalo takomo malo glasovnic kakor v Ljubljani. Nekaj stojih povsod zaostane; ljudje se preselijo in se ne oglase; drugi se preselijo iz mesta v okolico; tretji zapuste bivališče in gredo v tuj kraj; eni umrjejo, drugi sploh niso bili nikdar zplašeni. Na Dunaju je zaostalo na tisoče legitimacij. Postava ukaže, da se mora zglašiti na magistrat, kdor ni dobil legitimacije. V Ljubljani se je zglašilo več sto oseb in dobili so legitimacije in glasovnice brez zadržka. Infamija je torej, govoriti o nepostavnem postopanju. Šusteršič je izkorisčal posebno dejstvo, da je na vprašanje, koliko legitimacij se ni moglo dostaviti, dotični uradnik odgovoril „kacihi 700“, pozneje pa se je izkazalo, da se jih več ni moglo dostaviti. Res je dotični uradnik dal tak odgovor. Povedal je pač, kakor sem ujemel delo, ker takrat se še ni preštel, koliko je legitimacij zaostalo. Samo infernalna hudobija more trditi, da je hotel magistrat goljufati. S svojo dolžitvijo je Šusteršič samo pokazal, kakobi on postopal v takem slučaju. Žlindra ostane pač žlindra.

— Smrad iz pekla. V ponedeljek zvečer je bil v „Unionu“ zadnji shod klerikalne bande. Zbrali so se okrog Kregarja vsi višji poveljniki klerikalne stranke in psovali in rohneli tako podlo ter infamno, da kaj takega svet še ni videl in še ni slišal. Še stekel pes ima v sebi več človeškega čuta in več dostojnosti, kakor te podle klerikalne duše, ki niso vredne drugega, kakor da bi jih šintar pokončal. Kar se je na tem shodu govorilo, je pravi smrad iz pekla. Zdaj pa mora enkrat biti konec prizanesljivosti. Ti ljudje niso vredni prav nobenega pardona. Rak se mora izgagati. Dostojnega boja ti ljudje ne pojmi. Zbesnele divje zverine ne ukrotiš z argumenti nego samo z železnim kijem. Tako bodi tudi s klerikalci. Z ognjem in mečem nad črno svojat.

— „Slovenec“ kot denuncijant. V zadnjih tednih se je „Slovenec“ z največjo hudobijo posvečeval denuncijantstvu. Kdor je o volitvah le kako besedo izpregovoril, že ga je napadel. Posebno je vzel na piko uradnike. Prav kakor bi človek, ki slučajno ni klerikalec, ne imel nobene pravice, kakor bi bil vogelfrei. Blagoslovljene in neblagoslovljene kanalje okrog „Slovenca“ mislijo, da se bo kdo dal terorizirati od njih, ki se tega niso vredni, da bi jim pes izkazal svoje zaničevanje. No, imeli so priliko spoznati, koliko se ljudje zmenijo za njih napade in njih terorizem; videli so, da jih dostojni ljudje zaničujejo tako, kakor se more zaničevati le eno bitje na svetu — klerikalca.

— Klerikalno nasilstvo se je pokazalo včeraj v vsej negoti. Klerikalni agitatorji so trgali našim ljudem glasovnico iz rok in če jih jim niso hoteli dati, psovali jih z najgršimi priimki. Zgodilo se je tudi nekaj slučajev, da so ti agitatorji pretrgali našim pristašem legitimacije in jih proč metali. Zopet drugi so naše ljudi dobili med se in jih z denarjem skušali podkupovati, da bi volili Kregarja. Govorilo bo o marsikah takih kaznivih dejanhjih sodišč, kateremu posebno priporočamo nekega sobnega slikarja Čvetrešnika, ki je zlasti izuren v popisovanju glasovnic s častitim imenom Kregarjevim. O njem bomo še pisali.

— Veselo vest je oznanil snoči s pričnico trnovski kaplan Köchler pri šmarinicah: Dejal je: Naznanjam vam veselo vest, da pride župan Hribar s Kregarjem v ožjo volitev. —

Köchler bo toliko zlorabil cerkev v politične namene in toliko časa iskal okrog, da bo nazadnje dobil tako plačilo, kakršno zaslubi za svoje delo. Katero faro neki mu je obljubil škof, da se tako peha za njegovo stranko?

— Volitev na Korščku so vzbudile velikansko senzacijo. Dotični, ki so skovali z diabolično hudobnostjo volilne okraje, da bi ubili docela Slovence, — nemški nacionalci, so doživeli razočaranje, kakor ga še ni bilo. Vseh 10 koroških mandatov so hoteli osigurati — sebi, dobili so jih pa pri prvi volitvi — cela dva! Labodska dolina je prispadala nemškemu kršč. socijalcu, Podjunska dolina s Spodnjim Rožem Slovenscu, belaški okraj soc. demokratu, kateremu so pomagali do zmage Slovenci, v drugih okrajih pa so prišli nacionalci v ožji volitev s soc. demokrat in kršč. socialisti, — pri ožjih volitvah pa bodo odločili z opeč Slovenci. V celovški okraji pride do zmage najbrž soc. demokrat, v Gor. Rožu in Milštatu pa kršč. socialist (dr. Popovac) s pomočjo Slovencev. Med Slovenci vlasta velikansko navdušenje, kresovi gorijo, topiči pokajo. Prvič so zmagali z lastno močjo brez vsake tuje pomoci v Podjunske dolini: Grafenauer je dobil 1109 glasov absolutne večine. Koroški Slovenci praznujejo pravo narodno slavlje narodnega vstajenja. Soc. demokrat Riese je dobil 3372 glasov, — 1500 večine. Največje presenečenje pa je zbudila volitev v velikovskem okraju: Slovenec Ellersdorfer pride v ožjo volitev z nemškim nacionalcem Nagelejem, povzročili so jo socijalni demokrat; ako soc. demokratje potegnejo v ožji volitvi s Slovenci, je zmaga slovenskega grebinjskega župana Ellersdorferja zagotovljena. In to se najbrž zgoditi, ker so socijalni demokratje v drugih okrajih odvisni od Slovencev. V Žilski dolini pride v ožjo volitev kršč. socialist grof Khevenhüller z nemškim nacionalcem prof. Waldnerjem; pri ožji volitvi bodo odločili socijalni demokratje, — ravno tako v ožji volitvi med Steinwendern in Kremplom na Gornjem Koroškem. Nemškonacionalna stranka je s tem doživelata grozen poraz, kakor ga ni pričakovala. In tega je zaslužila. Alle Schuld rächt sich auf Erden . . .

— V občini Notranje gorice so dobili: Šusteršič 121, Žirovnik 21, Petrič 15 in Kušar 11 glasov.

— V Domžalah se je od 396 volilcev udeležilo volitve 189. Nemci niso volili in tudi mnogo slovenskih delavcev ne, ker se niso hoteli zameriti beneficijatu Berniku, Kreka pa niso marali voliti.

— V kampiški občini je bilo 435 državnozborskih volilcev. Udeležilo se jih je volitve 281. Matej Sršen je dobil 104, dr. Krek pa 179 glasov. Klerikalci so agitovali z vsemi sredstvi ter prigrali iz okoliških vasi vse svoje alfabetne. Sršena so volili naši somišljeniki brez agitacije, vendar je obžalovali, da ni bila udeležba pri volitvi številna. Pri tajni volitvi vendar ni treba bojavljivih ozirov na nasprotnike! Ker je cela vrsta naprednjakov opravljala službo volilnega komisarja v drugih občinah, se je vsled tega izdatno znižalo število glasov za Mateja Sršena. Začudenje je zbudila med naprednjaki izvolitev predsednika volilne komisije. Čeprav so imeli naši v volilni komisiji absolutno večino, je vsled krvide enega postal klerikalec predsednik, kar je napravilo na meščane najslabši vtisk.

— Predtrg pri Radovljici. Tu je bilo 63 volilcev. Od teh jih je volilo 46 tako-le: Čop Ivan 16 glasov, dr. Dermota 16, Pogačnik Josip 10, J. Gogala 1 glas, 3 glasovi so bili neveljavni.

— Volitev v Boštanju. Generalni štab dr. Šusteršičeve graščine, na čelu mu g. oskrbnik Sobotka, je pripeljal na volišče „vse kar leže in gre“. Torej „On“ ne vpliva na svoje podložne, kakor se je pri nekem shodu v Unionu izrazil! Vseeno pa vprašamo, kje je onih 160 volilcev,

ki so mu v njegovem graščini obljubili in zajamčili glasove?

— V višnjegorškem volilnem okraju je bil izid volitev naslednji: 1. Dedendol: 55 volilcev. Povše 55 glasov. 2. Draga: 63 volilcev. Povše 58, Cankar 3. 3. Hudo: 32 volilcev. Povše 26, Cankar 4. 4. Križka vas: 39 volilcev. Povše 35. 5. Leskovec: 85 volilcev. Povše 77. 6. Luč: 37 volilcev. Povše 36, Šusteršič 1, Polica: 158 volilcev. Povše 124. 8. Višnja gora (mesto): 75 volilcev. Povše 44, Cankar 3. 9. Žaljna: 113 volilcev. Povše 111 glasov, Jos. Javornik 1 glas, Cankar 1 glas. To je za ta okraj jako žalosten izid volitve.

— V Bučki je dobil Gombač 10 glasov, Penca 44, Hočvar 102. Nasprotiani so se posluževali takih sredstev, da so bili naznani državnemu pravdinstvu.

— V mekronoškem sodnem okraju so dobili: Penca 1064 glasov, dr. Hočvar 654, Gombač 15, stare pa nobenega.

— „Svinjska razsodba“. K tej novici v sobotni številki našega lista nam piše dober poznavač razmer: Z Vašo „svinjsko razsodbo“ ste se malo prenagliili. Da ne bi prepisovalo pristojbinskega urada izpustil „je“ po prvih petih besedah in napravil iz sodnijske razsodbe svinjsko, je odlok izobraženim popolnom razumljiv. V prvem stavku se rekurz zavrne, ker je sodišče spoznalo kupno pogodbo kot pravoveljavno in je bilo torej na podlagi zakona pristojbino odmeriti. Ker se pa kupna pogodba ni izvršila, to se pravi prenos lastnine se ni izvršil, je finančno ministrstvo milostnim potom polovico pristojbine vrnilo stranki, kar določuje drugi stavek. Odlok je sam na sebi v „uradnem slogu“ prav dobro slovensko prestavljen. Da pa pripristem ljudem ni umljiv, kakor tudi niso umljivi vsi sklepi in odloki bodisi sodišča, vlade ali drugih uradov, je krije vladni slog. Vse višje instance izdajajo svoje odloke v nemškem jeziku in prva instanca jih mora v slovenščino prestaviti ter se pri tem tesno držati nemškega besedila. Uradnik niti ne sme po domače povedati in razložiti intimacije, zato je pa tudi nemško besedilo pripristem Nemcem neumljivo in že v Vašem cenjenem listu sem čital take nemške odloke, iz katerih ste se norčevali, da jih niti Nemec ne razume. Stari „šmelj“ se vleče od najnižje do najvišje instance in je vse zastonj, da bi se to izpremenilo. Zato tudi v tem slučaju ne zadene krivda uradov in še manj uradnika, kajti uradniki v slovenskih deželah imajo v dvojno delo, ker morajo prestavljati take „uradne“ odloke natanko v zmislu nemškega besedila, kar jim povzroča, to mi mora vsakdo priznati, kako mučno delo. — Kar se pa tiči uradnikov pri pristojbinskem uradu, so razen predstojnika vsi Slovenci. Predstojniku se pa v nobenem oziru ne more ničesar očitati. Slovenčine je tako zmožen kakor vsak Slovenec, saj ima kot predstojnik prve instance že čez 15 let opraviti s slovenskimi zadevami in strankami. Gledojo lojalnosti in pravičnosti v uradovanju napram vsem strankam pa nobena stranka ne more prehvaliti njegove ljubezni in potrežljivosti. Da se pa prigodijo take malenkostne napake v uradu, pa ni čudno. Znano je, da je tukajšnji pristojbinski urad, bodisi konceptno ali pisarniško uradništvo, preobložen z delom in da primanjkuje osoba. Da se obvlada velikansko delo, med katerim je tudi poprej omenjeno mučno prestavljanje, se dela z mrzlično naglostjo, a se vkljub natančnosti lahko pri pisarniškem uradništvu primerijo take napake. Da bi pa predstojnik natančno pregledal sto in sto rešitev, ki se izdajo vsak dan, je pa nemogoče, imeti bi moral tri glave in delati 24 ur na dan.

— Mrto so našli 80letno Katarino Kovačič iz Št. Lambertja pri Litiji in sicer v grmovju pri Mošeniku. Kovačič je šla k sorodnikom v Laze pri Vačah. Kako je prišla v grmovje, je neznan.

— Iz Rateča na Dolonjskem se nam piše: Kako je naš kaplan vsiljiv, se vidi iz naslednjega. Te dni je bil v pogovoru z nekim kmetom. Kar pride nasproti drug kmet, posestnik

Dular. Kaplan: Dober dan, gospod Dular! Kmet: Bog ga daj! Kaplan: Ali ste že dobili listek? Kmet (misli na listje): Ne še, še ni dol pal. Kaplan: Ne, če ste dobili listek? Kmet: Nismo še dobili, še ni dol pal, še ni suh. Kaplan: Ne, listke, listke če ste dobili? Kmet: Nismo še dobili, še ni suh, kadar bo dol pal, bomo pogradi. Kaplan: Vi ne zastopite, jez vas vprašam, če ste dobili listek „cegel“ za volitve v državni zbor. Kmet: A, dobil, dobil. Kaplan: Koga boste pa volili? Kmet: Kmet kmeta pa ne Povšeta! Kaplangu se je pobesil nos do kolen.

— Pečar. Pogorela je na Mizalski gori pri Mirni hiši in kovačnica kovača Franca Sitarja. Ogenj je nastal vsled isker, ki so prisle v sestasti dimnik. Škoda je velika.

— Toča je padala v soboto zvečer v fari Selo pri Debeniču, tako da so še drugo jutro bila tla pokrita 10 cm na debelo z njo. Uničeno je žito, drevesa, ki so bila v cvetju, so vsa gola.

— Ogenj. V Roženperku pri Trebnjem je v soboto treščilo med hudo nevihito v hišo Jožefa Mišiča. Pogorela je do tal. Škoda je več tisoč kron, zavarovalnina pa znaša le 1000 K.

— Hitra smrt. V Podkraju pri Aržišču so našli mrtvega 60letnega kovača Ivana Zadobovščaka, ki je bil hud pijanec in je vsled tega našel žalostno smrt.

— Angleški časnikarji na Kranjskem. Železniško ministrstvo je odobrilo program, ki ga je predložila deželna zveza za promet tujcev na Kranjskem glede poseta angleških časnikarjev v naši deželi. Angleški časnikarji si ogledajo Bohinjsko jezero, slap Savice, Vintgar in Blejsko jame.

— Prestovoljno gasilno društvo v Bohinjski Bistrici obhaja na binkoštno nedeljo 25letnico svojega obstanka. Vlak, kateri odide ob 7. uri zjutraj iz Ljubljane, ima zvezo z bohinjsko železnicu tako, da na Bistrico prihaja ob polu 11. uri dopoldne. Iz Trbiža ima ravno tako z bohinjskim vlakom ob polu 11. zvezo. Iz Trsta gre brzovlak ob 7. uri zjutraj in osobni vlak pa iz Gorice ob 6. uri zjutraj. Leti vlaki so najbolj pravrnati za Bistrico. Zatorej, dragi tovarisci in cenjeni drugi izletniki, pridite v naš divni Bohinj, kjer se vam nudijo užitev naravne krásote.

— Otvoritev postaje Grahovo. Postaja Grahovo, črte Jesenice-Gorica drž. žel. Trst c. kr. drž. železnice, katera je bila do dovršitve dovozne ceste od občnega prometa, izključena se bo 18. maja 1907 za občni promet otvorila. Prometne dobe vlakov, ki se na tej postaji ustavljajo, so v dotednih voznih redih že objavljeni.

— Učiteljsko zborovanje v Celju. Dne 9. maja t. l. je zborovalo Učit. društvo za celjski in laški okraj v Celju v tam. okoliški dežki šoli. Vdeležev je bila prav povočljiva, bilo je navzočih nad 40 učit. oseb; tudi c. kr. okrajni šolski nadzornik Jos. Supanek je zborovanju prisovoval. — Predsednik vse zbrane srčno pozdravi; zapisnik zadnjega zborovanja se prebere in odobri ter naznanijo se došli dopisi pa tudi druge društvene zadeve. — Društvo zastopata kot delegata pri delegacijskem zboru štaj. „Lehrerbunda“ tovarisja Kranje in Voglar iz Celja. — Pri zadnjem zboru sosednega učit. društva laškega okraja bilo je navzočih 5, pri učit. sestanku v Poljčanah pa 10 članov. Društvo predstavlja svoje imet se bode zvalo odseljevanju. Učiteljsko društvo za celjski okraj in se v to potrebljeno ukrene. Izvoli se šest delegatov in trije načelniki za letošnje glavno zborovanje „Zavez“ v Radoljici. Sklene se v smislu resolucije, sprejete dne 2. maja v Poljčanah, osnovati glede izvanšoškega delovanja učiteljevega poseben odsek ter se tozadovljeno pri enem prihodnjih zborovanjih temeljito posvetovati. — Nato sledi predavanje kolege K. Kvedra o predmetu: „Kaj je sedaj osobito naša dolžnost?“ Glavne misli te zelo zanimive ter dobro premisljene razprave, ki je našla v poslušalcih glasen odmev, so nekako nastopne: Osnovni državni zakoni ter ustavoznanstvo so najbolje politično stališče v vsakem državljanu! Na njih stališču stoji mora človek postati moralno vzvišen. Ljudstvo, masa pa o osnovnih državnih zakonih ničesar ne ve, jih torej tudi ne more uvaževati ter se po njih vesti. Tudi razumnostništvo se jih le deloma zaveda in se vsled tega v nepopolni meri po njih ravna. — Učiteljstvo se vse premalo postavlja v javnosti na stališče, ki muje nudijo temeljni državni zakoni in državna šolska postava! Tozadovljeno ne izpoljuje svoje dolžnosti v šoli, das je ukazano, da se imajo otrokom te postave v umljivem slogu potolmačiti . . . Vsa glupost in nespametno rav-

nanje našega ljudstva izvirja iz nepoznanja in nevovanja teh tako eminentnih postav! Cerkev jih je po papeži zavrgla ter prokleta kot „abominabile leges“. Duhovništvo torej teoretično in praktično priznava, ker uči ljudstvo, naj živi po cerkevni predpisih in zapovedih. Iz tega izvirajo vse homatije! — Idimo torej med ljudstvo v učimo ga, kar je njemu in državi v prid! Več pravic v svoboščini, nega nam jih nudijo omenjene postave, ne potrebujemo ne za nas in ne za potomce naše! — Osnovni državni zakoni so naš najboljši moralni kodeks v sedanji družbi. — Prirede naj secene brošure, ki bodo v poljudnem slogu obravnavale: a) osnovne državne zakone; b) ustavoznanstvo in c) državni šolski zakon; potem pa med ljudstvo ž nimi! — Podrobnej razgovor o tej aktualni temi vrši se bode ob prihodnjem zborovanju, katero bode dne 7. julija t. l. in sicer zopet v Celju.

— Umrl je Gradeču upokojen gimnazijski profesor in šolski svetnik Franc Krasa.

— Akademično tehuško društvo „Tabor“ v Gradcu ima svoj II. redni občni zbor dne 16. maja, lokal: Stefansturm.

— Klerikalni tolovaji so povsod enaki. V Jamljah pri Tržiču na Gorškem se je imel vršiti shod. Pop Perinčič je porabil to priliko, da je hujškal v cerkvi. Njegovih nahuskanci so ga umeli in kmalu bi bili potem sina učitelja doberdobskega Brezigarja. Prav kakor na Kranjskem.

</

Za prebivalce mest, urednik. t. d. Proti težkotam prebavljanja in vsem naslednjom mnogemu sedenju in napornega duševnega dela je oprav neobhodno potrebno do mape zdravilo pristni "Moll-ov Seidlitz pršaček", ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnavalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatilica velja 2 K. Po postrem povzetji razpoložila to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJU, Tuchlauben 9. V lekarstvu na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znako in podpisom.

Meteorologično poročilo.					
	Vrhina nad morjem 0623	Srednji vrhni višek 7360 m.s.m.			
Čas opazovanja	Stanje barometra	Kompas v C.	Vetrori	Nebo	
3. 9. av.	735 9	16 4	sl. jug	jasno	
14. 7. ej.	735 7	11 8	brezvetreno	jasno	
3. pop.	734 3	26 4	sr. jzah. del. oblač.		
9. zv.	734 7	17 3	sl. jug del. oblač.		
15. 7. ej.	734 4	12 2	brezvetreno	jasno	
3. pop.	733 2	21 7	mož. jzah.	jasno	

Srednja predvērašnja in včerajšnja temperatura: 18°29' in 18°5'; norm.: 13°8' in 13°9'. Padavina v 24 urah 5'8 mm in 0.0 mm.

FRANC JOŽEFOVA

grenka voda.

Izvrstno odvajalno sredstvo.

Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las
deluje najboljše priznana

Tanno-chinin tinktura
za lase

katera okreće lase, odstranjuje
luske in preprečuje izpadanje las.
1 steklenica z navodom 1 kronska.

Razpoložila se z obratno pošto ne maju kot
dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. mil. medicinal. vin, špecijalitet,
naifinejših parfumov, kirurgiških
obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Rosljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
mostu 10—20

Darila.

Upravnitvnu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda:
Gospod Franjo Feštajn, pažnik v Trbovljah
K 860, nabral pri shodi med 10 t. m. od volilne
dnevnega odbora pri g. Forteju. — Lepa hvala!

Umrli so v Ljubljani.

V deželnini bolnicah:

Dne 6. maja: Pavla Hervatin, delavčeva
bči, 31 let. Dementia secundaria. — Fran Novak,
posnetnik sin, 19 let. Oedenia cerebri acuta.

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani:

Uradni kurzi dun. borze 15. maja 1907

Pravilnosti poslovanja

Denar Blag

100% majhna renta 98.50 98.70

100% zrebra renta 99.80 100—

100% avstr. kronska renta 98.45 98.65

100% zlata 116.65 116.85

100% agrska kronska renta 93.95 94.05

100% zlata 112.10 112.30

100% posojilje del. Kranjske 98.50 99.80

100% posojilje mestna Spiljet 104.50 101.60

100% posojilje del. Zadra 99.85 100.85

100% posojilje del. Škofje Loka 99.40 100.40

100% posojilje del. banka k. + 100— 101—

100% posojilje del. banka k. + 99.10 99.60

100% zlata 100.40 101.40

100% posojilje del. banka k. + 105.70 106.70

100% posojilje del. banka k. + 99.50 100.50

100% zlata 100— 100.50

100% posojilje del. banka k. + 100— 100.50

100% posojilje del. banka k. + 100— 101—

100% posojilje del. banka k. + 99.90 100.90

100% posojilje del. banka k. + 98.75 99.75

100% posojilje del. banka k. + 303.35 305.35

100% posojilje del. banka k. + 100— 101—

100% posojilje del. banka k. + 151.75 158.75

100% posojilje del. banka k. + 266— 270—

100% posojilje del. banka k. + 147.75 149.75

100% posojilje del. banka k. + 263— 279—

100% posojilje del. banka k. + 272.50 282.50

100% posojilje del. banka k. + 246— 266—

100% posojilje del. banka k. + 98— 108—

100% posojilje del. banka k. + 192.75 193.75

100% posojilje del. banka k. + 23.85 23.85

100% posojilje del. banka k. + 435— 45—

100% posojilje del. banka k. + 80— 90—

100% posojilje del. banka k. + 90— 96—

100% posojilje del. banka k. + 68— 65—

100% posojilje del. banka k. + 45.75 47.75

100% posojilje del. banka k. + 27.75 29.75

100% posojilje del. banka k. + 65— 65—

100% posojilje del. banka k. + 18— 18—

100% posojilje del. banka k. + 476— 486—

100% posojilje del. banka k. + 131.75 132.75

100% posojilje del. banka k. + 681.80 682.80

100% posojilje del. banka k. + 1770— 1780—

100% posojilje del. banka k. + 662.50 663.50

100% posojilje del. banka k. + 764— 765—

100% posojilje del. banka k. + 240.50 241.60

100% posojilje del. banka k. + 737— 743—

100% posojilje del. banka k. + 6'050 6'150

100% posojilje del. banka k. + 615— 265—

100% posojilje del. banka k. + 148— 549—

100% posojilje del. banka k. + 871— 275—

100% posojilje del. banka k. + 647— 551—

100% posojilje del. banka k. + 47.60 49.60

100% posojilje del. banka k. + 11.86 11.40

100% posojilje del. banka k. + 19.13 19.16

100% posojilje del. banka k. + 23.97 24.06

100% posojilje del. banka k. + 24— 24.08

100% posojilje del. banka k. + 17.62 17.82

100% posojilje del. banka k. + 96.49 95.55

100% posojilje del. banka k. + 2.62 2.62

100% posojilje del. banka k. + 4.94 5.00

100% posojilje del. banka k. + 5.00 5.00